

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

2008/2244(INI)

18.9.2008

MIETINTÖLUONNOS

julkisesta taloudesta EMUssa 2007–2008
(2008/2244(INI))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä: Donata Gottardi

PR_INI

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT.....	8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

on julkisesta taloudesta EMUssa 2007–2008 (2008/2244(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission 24. kesäkuuta 2008 antaman tiedonannon julkisesta taloudesta EMUssa – julkisen talouden laadun rooli EU:n ohjausjärjestelmässä (KOM(2008)0387),
- ottaa huomioon komission 13. kesäkuuta 2007 antaman tiedonannon julkisesta taloudesta EMUssa – 2007 – Vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevän osion tehokkuuden varmistaminen (KOM(2007)0316),
- ottaa huomioon komission 7. toukokuuta 2008 antaman tiedonannon EMU@10:stä: saavutukset ja haasteet talous- ja rahaliiton kymmenen ensimmäisen vuoden jälkeen (KOM(2008)0238),
- ottaa huomioon 26. huhtikuuta 2007 antamansa päätöslauselman julkisesta taloudesta EMUssa 2006¹,
- ottaa huomioon 22. helmikuuta 2005 antamansa päätöslauselman julkisesta taloudesta EMUssa – 2004²,
- ottaa huomioon 12. heinäkuuta 2007 antamansa päätöslauselman euroaluetta koskevasta vuosittaisesta kertomuksesta 2007³,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2006 euroaluetta koskevasta vuotuisesta kertomuksesta 2006⁴,
- ottaa huomioon 20. helmikuuta 2008 antamansa päätöslauselman kevään 2008 Eurooppa-neuvostolle tiedotettavista Euroopan parlamentin Lissabonin strategiaa koskevista näkemyksistä⁵,
- ottaa huomioon 15. marraskuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan eduista: menestyminen globalisaation aikakaudella⁶,
- ottaa huomioon 15. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin taloudellisesta tilanteesta: alustava kertomus talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista vuodeksi 2007⁷,

¹ EUVL C 74 E, 20.3.2008, s. 780.

² EUVL C 304 E, 1.12.2005, s. 132.

³ EUVL C 175 E, 10.7.2008, s. 569.

⁴ EUVL C 314 E, 31.12.2006, s. 125.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0057.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2007)0533.

⁷ EUVL C 287 E, 29.11.2007, s. 535.

- ottaa huomioon komission tiedonannon vero- ja tullipolitiikan merkityksestä Lissabonin strategian toteuttamisessa (KOM(2005)0532) ja parlamentin 24. lokakuuta 2007 kyseisestä aiheesta antaman päätöslauselman¹,
- ottaa huomioon 3. heinäkuuta 2003 antamansa päätöslauselman tasa-arvonäkökohtien huomioimisesta julkisten talousarvioiden laatimisessa "gender budgeting"²,
- ottaa huomioon 12. ja 13. joulukuuta 1997 pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen päätöslauselman jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa sekä EY:n perustamissopimuksen 109 ja 109 b artiklasta,
- ottaa huomioon 14. toukokuuta 2008 annetut neuvoston (ECOFIN) päätelmät julkisen talouden laadusta: Sosiaalimenojen tulevan käytön tehokkuuden ja vaikuttavuuden varmistaminen ja eteneminen julkisen talouden laatua koskevassa analyysissä,
- ottaa huomioon 9. lokakuuta 2007 annetut neuvoston (ECOFIN) päätelmät julkisen talouden laadusta: Julkisen hallinnon nykyaikaistaminen,
- ottaa huomioon neuvoston 10. lokakuuta 2006 annetut (ECOFIN) päätelmät julkisen talouden laadusta,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A6-0000/2008),

Julkisen talouden kestävyys ja vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevien säännösten tehokkuus

1. katsoo, että julkisen talouden kestävyys on välttämätön ja ensisijainen edellytys vakauden ja kasvun sekä kaikkien jäsenvaltioiden makrotalous-, työllisyys- ja ympäristöpolitiikan lisäksi Euroopan unionin kehitykselle olennaisen eurooppalaisen talouden ja yhteiskuntamallin pysyvyydelle;
2. toteaa, että Euroopan unionissa alijäämällä ja julkisella velalla on yhä kielteisempi vaikutus kasvuun; kehottaa jäsenvaltioita ponnistelemaan enemmän talousarvioidensa vakauttamiseksi ja julkisen velan vähentämiseksi, mikä on edellytys terveelle, kilpailukykyiselle ja kestäväälle eurooppalaiselle taloudelle; muistuttaa lisäksi, että huonosti suunnitelluilla toimilla alijäämän ja julkisen velan vähentämiseksi – kuten umpimähkäisillä julkisten investointien leikkauksilla – on päinvastainen vaikutus pitkän aikavälin kasvunäkymiin;
3. toteaa, että uudistettu vakaus- ja kasvusopimus on hyvin toimiva; katsoo, että korjaavaa menettelyä on käytetty tyydyttävästi viime vuosina, ja korostaa ennalta ehkäisevien säännösten merkitystä jäsenvaltioiden ja eritoten euroalueen finanssipolitiikkojen kestävyydelle ja lähentymiselle;

¹ Hyväksytyt tekstit P6_TA(2007)0470.

² EUVL C 74 E, 24.3.2004, s. 746.

4. korostaa keskipitkän aikavälin tavoitteen merkitystä talous-, finanssi-, budjetti- ja tulopolitiikan erityistavoitteena, johon olisi pyrittävä makrotaloudellisen vuoropuhelun kautta, joka olisi sovittava kunkin jäsenvaltion tilanteeseen ja joka olisi määriteltävä monivuotiselta pohjalta; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan keskipitkän aikavälin uskottavuutta sekä kansallisella tasolla ottamalla läheisemmin mukaan hallituksen osastot, kansalliset parlamentit ja työmarkkinaosapuolet (national ownership) että paikallistasolla (sub-national public finance) määrittelemällä aluetasolla vakaus- ja kasvusopimuksen ja keskipitkän aikavälin tavoitteen, joissa otetaan huomioon paikallisten julkisten menojen ja investointien vaikutus julkisen talouteen kansallisella tasolla ja eri maiden kasvunäkymiin;

Julkinen talous laajempien ja kattavien talousnäkyvien keskipisteinä

5. huomauttaa, että terveen ja vakaan julkisen talouden perustavoite on määritettävä uuden vakaussopimuksen ja samanaikaisesti Lissabonin strategian kehitystä, kasvua ja kilpailukykyä koskevien näkyvien mukaisesti, mihin vaaditaan rakenneuudistusten lisäksi myös sellaista julkisten menojen koostumusta ja verotusjärjestelmää, joilla tuetaan investointeja (inhimilliseen pääomaan, tutkimukseen ja innovointiin, koulutukseen ja ammattikoulutukseen, korkeakoulutus mukaan lukien, terveyteen, infrastruktuuriin, ympäristöön, turvallisuuteen ja oikeuteen) kasvun ja työllisyyden lisäämiseksi;
6. korostaa, että on tärkeää, että uuteen Lissabonin kierrokseen sisällytettyjen suuntaviivojen mukaisesti määritellyissä julkisen talouden tavoitteissa yhdistetään johdonmukaisesti ja kiinteästi vakaus- ja lähentymisohjelmat kansallisiin uudistusohjelmiin; on vakuuttunut, että terveen ja kasvusuuntautuneen eurooppalaisen julkisen talouden on näyttävä – eritoten euroalueella – julkisten infrastruktuuri-investointien eurooppalaisena politiikkana, joka määritellään ja jota koordinoidaan yhteisten tavoitteiden pohjalta ja jota voidaan rahoittaa jäsenvaltioiden talousarvioiden ja (osittain) unionin talousarvion lisäksi uusista eurooppalaisista rahoitusvälineistä (kuten Eurobond ja Euroopan investointirahasto), joiden tarkoituksena on tukea unionin ja euroalueen kasvua, tuottavuutta ja kilpailukykyä kansainvälisessä ympäristössä;
7. on samaa mieltä siitä, että väestöön liittyvät muutokset lisäävät tarvetta rakenneuudistuksiin, erityisesti eläkejärjestelmien, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon aloilla; toteaa, että ei pidä keskittyä ainoastaan väestön vanhenemiseen (ja syntyvyyden vähenemiseen) ja jättää huomiotta globalisaation vaikutusta, mukaan luettuna kolmansista maista lähtöisin olevat pysäyttämättömät siirtolaisvirrat, joita synnyttävät taloudellisten syiden lisäksi sodat ja luonnonkatastrofit;
8. muistuttaa, kuinka tärkeitä ovat työllisyys- ja sosiaalipolitiikka, joissa otetaan asianmukaisesti huomioon eri sukupolvien, sukupuolten ja erilaisten ihmisten tarpeet ja jotka perustuvat joustoturvan periaatteelle ja siten ennaltaehkäiseville toimille ja palkka- ja muiden tulojen tukemiselle – työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun avulla – niin että keskitytään tuottavuuden lisäämiseen unohtamatta kuitenkaan eläkkeiden suojelua; katsoo, että liian pienet eläkkeet eivät ole ainoastaan sosiaalinen ongelma vaan että ne myös lisäävät sosiaaliturvamenoja ja siten julkisen talouden kustannuksia;

Julkisen talouden laatu: tulot ja menot

9. pitää olennaisen tärkeänä, että jäsenvaltiot pyrkivät korkealaatuisen julkisen talouden politiikkaan, joka on yhdenmukaista ja perustuu indikaattoreita ja tavoitteita sisältävälle arviointimenetelmälle ja jonka muotoiluun ja määrittelyyn tulisi ottaa mukaan Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit; pitää komission ehdotusta hyödyllisenä ja kiinnittää huomionsa talousarviopolitiikkojen arviointijärjestelmään, jossa keskitytään seuraaviin näkökohtiin: julkisten menojen koostumus ja tehokkuus, tulojärjestelmien rakenne ja tehokkuus, julkisen hallinnon tehokkuus ja laatu, hyvä taloushallinto ja korkealaatuisen julkisen talouden politiikkojen koordinoitimenetelmä jäsenvaltioiden välillä;
10. kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön korkealaatuisen julkisen talouden politiikkoja, joihin liittyy talousarviopolitiikan arviointijärjestelmä – tulosperusteinen budjetointi (performance-based budgeting) (OECD:n mallin mukaisesti) – jolla pyritään lisäämään julkisten menojen laatua ja vahvistamaan yhteyttä varojen myöntämisen ja tulosten välillä; toteaa, että hyvä esimerkki tulosperusteisesta budjetoinnista on tasa-arvon huomioiva budjetointi, jota Euroopan parlamentti itse on esittänyt ja edistänyt ja jota sovelletaan vaihtelevassa määrin paikallis- ja keskustasolla eri jäsenvaltioissa ja jota olisi sovellettava johdonmukaisemmin myös Euroopan unionin tasolla; pyytää komissiota laatimaan tulosperusteista budjetointia koskevia menetelmiä, suuntaviivoja ja indikaattoreita, jotka mahdollistavat jäsenvaltioiden raha- ja talouspolitiikkojen vertailun ja yhdenmukaisuuden, ja myöntää, että tämä edellyttää asiasta tietävien ja tiedostavien kansalaisten suurempaa osallistumista ja vastuuntuntoa;
11. pitää myönteisenä komission aloittamaa pohdiskelua, kuinka tehdä tulojärjestelmästä laadukas, tehokas ja toimiva; katsoo, että jäsenvaltioiden verotusjärjestelmien uudistukset voivat lisätä kasvua vain, jos ne kohdistetaan toimielin- ja hallintojärjestelmän, tuotantojärjestelmän ja työmarkkinoiden tiettyihin edellytyksiin (erityisesti työllisyystaso ja pimeiden markkinoiden osuus);
12. muistuttaa eroavaisuuksista jäsenvaltioiden välillä verotaakassa ja verotuksen rakenteissa; myöntää, että on vaikeaa määritellä yksiselitteisesti verouudistus, joka lisäisi kasvua – ottaen huomioon edut (laajempi veropohja) ja haitat (progressiivisuuden heikkeneminen), joita siirtymisellä suorasta verotuksesta kulutuksen verotukseen on – mutta korostaa, että jotkut yhteiset verouudistustoimet, kuten:
 - laajempien veropohjien (ja matalampien veroasteiden) käyttöönotto, joilla vähennetään vääristymiä ja lisätään tuloja,
 - työn verotuksen keventäminen tasaamalla verotaakkaa eri veronmaksajaryhmien ja kannustin- ja verovähennysjärjestelmien välillä ja eritoten siirtämällä sitä eri aloille ja/tai tekijöille,voivat parantaa huomattavasti verojärjestelmän tehokkuutta ja lisätä verotuloja ja työllisyyttä, vähentää vääristymiä ja lisätä kasvua unionin tasolla;
13. kiinnittää huomioon siihen seikkaan, että verouudistukset, joilla pyritään terveeseen julkiseen talouteen, kasvuun, tehokkuuteen, yksinkertaistamiseen, vääristymien poistamiseen, veropakolaisuuden ja veronkierron torjuntaan ovat tehokkaampia, jos

jäsenvaltiot – eritoten euroalueen jäsenvaltiot – koordinoivat ja vahvistavat niitä yhdessä ottaen huomioon sisämarkkinoiden mahdollisuudet kasvuun kilpailukykyyn;

14. korostaa kestävään kasvuun tähtäävien julkisten menojen koostumuksen ydintä ja painottaa, että infrastruktuuriin ja inhimillisen pääomaan tehtävien investointien laatu ja tehokkuus – jos etusija annetaan yleishyödyllisille palveluille ja ne tehdään ihmisten tarpeiden ja väestön koostumuksen pohjalta kiinnittäen erityistä huomiota sukupuolinäkökohtiin ja väestörakenteen muutoksiin – lisäävät unionin talouden tuottavuutta ja kilpailukykyä; huomauttaa, että väestön vanhenemisen aiheuttamia paineita sosiaali- ja terveystalouteen voidaan vähentää investoinneilla terveyskasvatukseen; korostaa, että julkisia menoja olisi järjestettävä uudelleen suuntaamalla budjettikohtia kasvua lisääville aloille, käyttämällä julkisia varoja tehokkaammin ja asianmukaisella julkisten ja yksityisen sektorin yhdennetyllä verkostolla;
15. toteaa, että on tarpeen uudistaa ja ajantasaistaa julkista hallintoa, joka on julkisten tulojen ja menojen järjestelmässä avainasemassa, niin että se täyttää tehokkuutta, toimivuutta, tuottavuutta, tulosvastuuta ja tulosten arviointia koskevat kriteerit, jotka on mukautettu julkisen järjestelmän, jäsenvaltioiden kansallisten ja paikallisten elinten rakenteisiin, ja niin että otetaan huomioon Euroopan unionin toiminnasta aiheutuvat velvoitteet ja mahdollisuudet, jotta julkinen sektori liitetään terveisiin talousarvioihin ja osaltaan lisää talouden kilpailukykyä;
16. toteaa, että keskeisessä asemassa on hyvä varainhoito, joka perustuu sääntöihin ja menettelyihin, joilla pyritään määrittelemään kuinka julkiset talousarviot on valmisteltava, kuinka ne on pantava täytäntöön ja kuinka niitä valvotaan keskipitkällä aikavälillä, ja jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden julkisen talouden vakauttaminen ja julkisten menojen uudelleenjärjestelyt sekä johon on liitettävä kontekstin (unionin, kansallinen ja paikallistaso) analysointimenetelmä ja menetelmä tavoitteiden määrittelemiseksi, mukaan lukien edeltävä ja jälkepäin tehtävä vaikutusten arviointi, tulosten tarkistaminen ja arviointi sekä tulosperusteisen budjetoinnin sopeutusmekanismit; katsoo, että verohallinnon säännöistä olisi tehtävä yhdenmukaisia ja ajankohtaan ja tavoitteisiin mukautettuja eri jäsenvaltioissa – ja eritoten euroalueella – ja niiden olisi liitettävä talouspolitiikkaan yhteisten budjettia, taloutta ja investointeja koskevien valintojen edistämiseksi, niiden olisi oltava samansuuntaisia tehokkuuden lisäämiseksi ja merkittävien tulosten saavuttamiseksi, jotka ovat vieläkin tärkeämpiä taloudellisesti vaikeina aikoina, kuten nyt;
17. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita edellä mainitun pohjalta kehittämään jäsenvaltioiden budjettipolitiikkojen laadun arviointia ja valvontaa varten koordinointimenetelmän, joka liittyy läheisesti vakaus- ja kasvusopimuksen mekanismeihin, jossa sovelletaan Lissabonin strategian yhdennettyjä suuntaviivoja ja joka perustuu järjestelmälliseen laaturaportointiin, korkealaatuisen julkisen talouden politiikkojen arviointiin tulosperusteisen budjetoitijärjestelmän avulla ja korkealaatuisen julkisen talouden politiikkojen säännöllisen tarkasteluun;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Tarkistettu vakaus- ja kasvusopimus on osoittautunut varsin hyvin toimivaksi. Viimeaikaiset kokemuksen ja tulevat haasteet nostavat kuitenkin esille muutaman seikan, joihin on puututtava. Jäsenvaltioiden on edistytävä kohti kestävä julkista taloutta, kun otetaan huomioon väestön ikääntyminen, etenkin siitä johtuva terveys- ja sosiaalialan kulujen lisääntyminen, sekä ilmastonmuutos ja globalisaatio. Tämä merkitsee, että olemassa olevat varat on käytettävä tuottavammin ja tehokkaammin. Komission tiedonannoissa julkisesta taloudesta EMUssa 2007 ja 2008 esitetään monia seikkoja ja kysymyksiä tulevista parannuksista julkisen talouden politiikassa sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla. Yhteenvedo näistä on jäljempänä.

Komission tiedonannossa julkisesta taloudesta EMUssa 2007 keskityttiin varmistamaan sopimuksen ennalta ehkäisevien säännösten tehokkuus. Jotta voidaan paremmin arvioida julkisen talouden ennusteiden takana olevia makrotaloudellisia oletuksia ja tuoda esiin riskit, komissio korosti tarvetta vakaus- ja lähentymisohjelmien laajempaa taloudellista arviointia. Toinen tapa vähentää eroja julkisen talouden suunnitelmien ja toteutuksen välillä olisi vahvistaa kansallisten talousarvioiden ja vakaus- ja lähentymisohjelmien välistä yhteyttä. Monissa tapauksissa vakaus- ja lähentymisohjelmilla on hyvin vähän vaikutusta kansallisiin talousarvioprosesseihin. Kolmas asiaan liittyvä kysymys on, perustuuko vuosittainen talousarvio keskipitkän aikavälin toimintasuunnitelmaan ja kuinka. Tähän liittyen käytännöt eri jäsenvaltioissa eroavat. Joissakin maissa on otettu käyttöön kehittyneet keskipitkän aikavälin kansalliset kehykset ja ne toimivat hyvin. Joissakin maissa ainut väline veropolitiikan liittämiseksi monivuotiseen kontekstiin on vakaus- ja lähentymisohjelma. Neuvoston maaliskuussa 2005 esittämässä kertomuksessa, joka on pohja uudistetulle vakaus- ja kasvusopimukselle, korostetaan kotimaisen julkisen talouden ohjausjärjestelmän merkitystä EU:n puitteiden täydentäjänä. Tätä taustaa vasten huomio on viime vuosina keskittynyt siihen, miten verosäännöt ja veroneuvostot vaikuttavat jäsenvaltioihin verotuloihin. Osalla jäsenvaltioista oli aikaisemmin systemaattisesti vaikeuksia noudattaa vakaus- ja lähentymisohjelmiin sisältyviä julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteita. Alkuperäisen vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteesta päästä lähelle julkisen talouden tasapainoa tai ylijäämääseen rahoitusasemaan tuli näissä maissa tavoittamaton. Tätä taustaa vasten jäsenvaltioiden valtiovarainministerit päättivät vakaus- ja kasvusopimuksen vuoden 2005 uudistuksen yhteydessä ryhtyä konkreettisiin toimiin sopimuksen ennalta ehkäisevien säännösten vahvistamiseksi.

Komission tiedonannossa julkisesta taloudesta EMUssa 2008 keskityttiin julkisen talouden laatuun. Tämän analyysin mukaan jäsenvaltioilla on huomattavasti parannettavaa julkisen talouden laadussa. Tarvitaan kokonaisvaltaista finanssipoliittista lähestymistapaa, jonka avulla parannetaan julkisen talouden laatua. Poliittiset toimet voivat olla kasvua suosivia ja kilpailukykyä tehostavia, kun toteutetuilla toimenpiteillä tehostetaan meno- ja tulojärjestelmiä. Ensinnäkin kestävä julkinen talous on avaintekijä talouskasvuun johtavassa finanssipoliitikassa. Hyvin velkaisissa maissa on huomattavasti matalampi kasvu keskipitkällä aikavälillä ja pääomanmuodostuksella on pienempi merkitys BKT:n kasvulle syrjäytymisvaikutuksista johtuen. Toiseksi kun julkishallinnoista tulee liian isoja, niillä on taipumus estää talouskasvua, erityisesti, jos niihin liittyy työn ja pääoman korkea verotus

julkisten varojen tehon käyttö. Kolmanneksi julkisten menojen kasvua tukeva vaikutus riippuu suurelta osin siitä, voidaanko niiden avulla puuttua markkinoiden puutteisiin ja tuottaa yleistä hyvää. Neljänneksi tulorakenteet, joilla rajoitetaan vääristymiä ja esteitä, ovat tyypillisesti yhteydessä suurempaan kasvuun. Ja lopuksi tulosten saavuttamiseksi kaikilla julkisen talouden edellä mainituilla aloilla tarvitaan julkisen talouden vahvaa ohjausjärjestelmää. Jotta kansallisissa talousarviopolitiikoissa keskityttäisiin enemmän julkisen talouden laatuun, komission tiedonannossa yksilöitiin joitakin toiminta-aloja, jotka perustuvat uudistettuun vakaus- ja kasvusopimukseen ja komission tiedonantoon ”EMU@10”. Nämä keskeiset toiminta-alat ovat: aiempaa järjestelmällisempi ja kattavampi raportointi, suorituskykyä koskevien tietojen sisällyttäminen talousarviomenettelyihin, verotusjärjestelmien toiminnan tehostaminen ja julkisen talouden laadun säännöllisen tarkastelun aloittaminen.

Esittelijän kanta. Komission suositusten lisäksi esittelijä on ottanut esiin ja kehittänyt joitakin näkökantoja, ehdotuksia ja pyyntöjä, jotka ovat relevantteja meneillään olevien keskustelujen kannalta siitä, kuinka parantaa EU:n julkisen talouden laatua ja suorituskykyä.

Julkisen talouden viime vuosien tilanteen yhteisanalyysi antaa selkeän kuvan meneillään olevan muutoksen laajuudesta ja intensiivisyydestä ja talouden ja kasvun hidastumisen riskistä, johon liittyy korkea inflaatio.

Epäonnistumiset markkinoilla ja puutteellinen sääntely ja valvonta edellyttävät julkisen talouden toimia, mikä on ristiriidassa tähän asti vallinneen näkemyksen kanssa siirtymisestä valtiojohtoisuudesta markkinajohtoisuuteen.

Käsitys siitä, että korkealaatuinen ja kestävä julkinen talous on välttämätöntä yksittäisten maiden lisäksi Euroopan unionin kehitykselle olennaisen eurooppalaisen talouden ja yhteiskuntamallin pysyvyydelle, pysyy ja ehkäpä jopa vahvistuu.

Uudistettu vakaus- ja kasvusopimus on antanut hyviä tuloksia korjaavan menettelyn osalta ja nyt sen ennalta ehkäiseviä säännöksiä on vahvistettava, myös koordinoimalla interventioita, ennen kaikkea vaikka ei pelkästään euroalueella, suhdanteiden korjaamiseksi ja yhteisillä ja yhdensuuntaisilla tavoitteilla. Kansallista sitoutumista on lisättävä ja määritettävä puitteet ja velvoitteet kansallista tasoa alemmalla julkisen talouden tasolla, mikä herättää huolta johdannais- ja uusien rahoitusvälineiden käytöstä paikallishallinnossa.

On myös tärkeää, että jäsenvaltiot kiinnittävät asianmukaista huomiota keskipitkän aikavälin tavoitteeseen niiden omiin olosuhteisiin sovitettuna talous-, talousarvio- ja finanssipolitiikan erityistavoitteena.

Julkinen talous on asetettava laajempien ja kattavien talousnäkökymien keskipisteeksi. Nämä näkökymät liittyvät läheisesti Lissabonin strategian yhdennettyihin suuntaviivoihin ja perustuvat investointien, erityisesti inhimilliseen pääomaan, tutkimukseen ja innovointiin, koulutukseen ja ammattikoulutukseen, korkeakoulutus mukaan lukien, terveyteen, infrastruktuuriin, ympäristöön, turvallisuuteen ja oikeuteen tehtävien investointien, tukemiseen. On saatava aikaan aito julkisten infrastruktuuri-investointien eurooppalainen politiikka, jota voidaan rahoittaa myös uusista eurooppalaisista rahoitusvälineistä (kuten Eurobond ja Euroopan investointirahasto).

Mitä tulee väestörakenteen muutoksiin, ei pidä rajoittaa ainoastaan väestön ikääntymiseen (ja syntyvyyden vähenemiseen), kuten ei voida myöskään keskittyä ainoastaan tuotannon kasvattamiseen keinona suojautua elinkustannusten nousulta, vaan on löydettävä keinoja suojella myös eläkkeitä.

Julkisen talouden laatu ja kestävyys edellyttävät huomion kiinnittämistä sekä tuloihin että menoihin. Mitä tulee tuloihin, on laajennettava veropohjaa, kuitenkin niin, että ei heikennetä progressiivisuuden periaatetta, ja kevennettävä työn verotusta, myös siirtämällä verotaakkaa muille tekijöille ja/tai aloille. Mitä tulee menoihin, on arvioitava olosuhteita, tarpeita ja väestön koostumusta ja otettava huomioon sukupuolinäkökohdat ja väestörakenteen muutokset. Sen sijaan että menoja leikataan yleisesti ja umpimähkäisesti, julkisia menoja olisi järjestettävä uudelleen, myös budjettikohtien uudelleen järjestelyillä ja julkishallinnon nykyaikaistamisella.

Tämä kattaa indikaattorit ja tavoitteet ja arviointijärjestelmän sellaisille talousarviopolitiikoille, joissa yhdistetään varojen myöntäminen ja tulokset. Niiden on perustuttava menetelmälle, jota Euroopan parlamentti on esittänyt ja edistänyt tasa-arvon huomioivan budjetoinnin osalta. Hyvä varainhoito koostuu monista osista. Sen on lähdettävä tilanteen analyysistä ja päädyttävä vaikutuksen arviointiin, mukaan lukien edeltävä ja jälkeinpäin tehtävä vaikutusten arviointi, sekä sopeutustoimiin. Näin lisätään avoimuutta, vertailevuutta ja myös kansalaisten tietämystä, mikä lisää luottamusta ja vastuuntuntoa. Pyydämme komissiota ja jäsenvaltioita näin ollen kehittämään talousarviopolitiikkojen laadun arviointia ja valvontaa varten koordinoituneita mekanismeja, jotka liittyvät läheisesti vakaus- ja kasvusopimuksen mekanismeihin.